

Промова Його Високоповажності пана Гаеля Вєсьєра, Посла Франції в Україні,

під час концерту в Національній Філармонії у п'ятницю, 21 березня 2025 року,
з нагоди Свята Франкофонії

Шановний пане дипломатичний раднику,
Шановна пані Перша заступнице міністра культури,
Шановні пані та панове заступники міністрів,
Шановний пане директоре Національної філармонії України,
Шановні ректори,
Шановні пані та панове послы,
Дорогі колеги та друзі,

Дякую всім вам за те, що цього вечора ми зібрались у такій великій кількості.

Ми всі прагнемо нормального життя, і, можливо, було б спокусливо сьогодні на цій сцені забути про все і просто поговорити з вами про красу музики і французької мови — адже ми зібрались тут, щоб відсвяткувати Міжнародний день Франкофонії.

Я не піддамся цій спокусі й думаю, що ви також цього не бажали б. І не лише через професійну діяльність, хоча багато з нас і справді значну частину своїх днів проводить в очікуванні дзвінків, підготовці дипломатичних зустрічей чи аналізі комюніке. Але тому, що перш за все ми зібрались сьогодні, щоб висловити нашу підтримку Україні, яка демонструє неймовірну стійкість у боротьбі за фундаментальні цінності, що є спільними для нас усіх, та бореться за своє право залишатися суверенною та вільною державою, за свою мову, культуру, відкритість до світу. І цей вечір — саме про це, звичайно ж, французькою мовою та мовою музики.

Культура, а передусім українська культура, яка є невід'ємною частиною європейської культури, — це також форма опору. І той факт, що ця прекрасна Філармонія, яка сьогодні нас приймає, продовжувала звучати музикою України та світу всі ці три роки, що, попри всі виклики війни, вона залишалася відкритою для меломанів — це потужний сигнал, який Україна посилає світові. Це стосується не лише Києва. Вісімнадцять місяців тому, пані заступнице міністра, дорога Галино, Ви порадили нам підтримати постановку опери Франсіса Пуленка *«Діалоги кармеліток»* у Львівській опері. Ми дослухалися до вашої поради, і це був великий успіх. Ми також стали свідками відданості Оркестру Харківської опери, який минулого 14 липня, у день національного свята Франції, дав концерт у спеціально облаштованій залі.

І це також не винятковий привілей лише мого Посольства. Мій італійський колега Карло підтримав постановку *«Трубадура»* Верді в Київській опері 1 грудня — опера, яка зворушила нас усіх. Так само мій іспанський колега Рікардо разом із Орєн Орєга, якою Ви, дорога Галино, співкеруєте, підтримав тут, у Філармонії, 12 жовтня виставу *«Короля Артура»* Генрі Перселла. Ми можемо примножити ці приклади — я згадую також неймовірні нещодавні вистави аргентинського танго. Нехай вибачать ті, кого я не згадав.

Це послання підтримки й опору, послання солідарності з Україною є також посланням Франції, адже, як вам відомо, Франція та Україна і насамперед президенти Макрон і Зеленський мають сьогодні надзвичайно міцні та довірливі відносини. Це також послання Франкофонії: свідчення того, як мова може об'єднувати народи, сприяти взаєморозумінню, зміцнювати мир, демократію та права людини. В Європі, яка знову переживає війну, вкрай важливо підтвердити право обирати свою долю, наголосити, що агресія, анексії, бомбардування та насильницька окупація є

неприйнятними, що право і свобода мають переважати над силою, а агресія не повинна приводити до жодних здобутків. Адже, як сказав Жан-Жак Руссо, навіть найсильніший ніколи не буває достатньо сильним, щоб завжди залишатися володарем. Міжнародна організація Франкофонії, яка об'єднує 93 країни та уряди, 321 мільйон франкомовних людей на всіх континентах – це живе втілення культурного розмаїття та діалогу. Захищати французьку мову – означає захищати багатомовність, а отже, іспанську, португальську та багато інших мов, які продовжують збагачувати світову культуру. Саме тому я радий озвучити це послання у присутності моїх колег-послів франкомовних країн – зокрема Канади, Бельгії та Швейцарії.

Єдине, що я хотів би сказати про нашу спільну мову і мову багатьох інших, це те, що для мене вона є найдосконалішим втіленням одночасного пошуку чіткості та поезії. Кожен має власне визначення і дуже нелегко відокремити особливості французької мови як такої від чеснот, у моєму випадку, рідної мови, яка завжди виражає найглибші емоції, або від величчя її великої дипломатичної та культурної історії. У Французькій академії наш останній безсмертний, Франсуа Суро, з 2020 року займає 24-е крісло, яке раніше займав Жан де ла Фонтен, а Жан д'Ормессон запросив Сімону Вейль зайняти 13-те крісло, яке колись належало Расіну. Даруйте за нескромність.

Дорогі друзі, члени франкомовної спільноти, які обрали працювати в Україні,
Дорогі українські викладачі, які щодня поширюють французьку мову у ліцеях та університетах,
Дорогі стипендіати та студенти, які є майбутнім франкофонії в Україні та які присутні сьогодні у великій кількості,
Шановні партнери Посольства та Французького інституту, зокрема пане Володимире Шейко, директоре Українського інституту, який зі своєю командою готує фестиваль української культури у Франції наступного року,
А також дорогі батьки учнів Французького ліцею, які довіряють нам освіту своїх дітей,
Я хочу ще раз наголосити, наскільки ви всі для нас цінні.

На завершення дозвольте мені відзначити двох юних дівчат, які сьогодні з нами – Злату Боровик та Любов Кулебу. Вони – учениці Французького ліцею Анни Київської, їм 14 років. Минулого четверга вони виступили в Парижі, у великому амфітеатрі Сорбонни, де представили свій ліцей перед французькими високопосадовцями та представниками всіх французьких навчальних закладів за кордоном. Вони вразили всіх у цьому історичному місці, де пролунало чимало визначних промов – я добре пам'ятаю виступ Президента Макрона у вересні 2017 року, в якому він наголошував на стратегічній автономії та європейському суверенітеті, які є фундаментальними, як нам показала війна, розв'язана Росією. Дорогі Злато і Любов, у той вечір у Сорбонні ви були голосом України. Дякую вам.

Ще раз дякую вам усім за присутність. Це чудова підтримка для неймовірної команди Посольства.

Гарного вечора всім!